C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-1274/2024 Judecătoria Orhei sediul Rezina

1-23139274-03-21rji-24092024 Judecător: Ivan Parii

D E C I Z I E

În numele Legii

29 aprilie 2025 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord,

În componența:

Președintele completului, judecătorul Ion Talpa

Judecătorii Oxana Mironov

Ecaterina Arseni

examinând în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023, adoptate în limitele plângerii condamnatului Roșca Maxim privind anularea sancțiunii disciplinare aplicate prin decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023, sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de actele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

La 22.09.2023, în adresa Judecătoria Orhei sediul Rezina a parvenit plângerea condamnatului Roșca Maxim privind anularea sancțiunii disciplinare sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți aplicată prin decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023 a fost admisă plângerea condamnatului Roșca Maxim, fiind declarată nulitatea deciziei directorului IP-17 or. Rezina din 21.09.2023 privind aplicarea sancțiunii disciplinare condamnatului Roșca Maxim, pe motiv că încălcările imputate condamnatului, nu s-au confirmat.

Directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal, nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi decizi de respingere a plângerii ca fiind neîntemeiată și nefondată.

În motivarea recursului s-a invocat că prin decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare din 21.09.2023, Roșca Maxim a fost sancționat disciplinar pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de prevederile art. 242^1 pct. 1) și 4), art. 242^2 pct. 1) și 22) Cod de executare, care prevăd că condamnatul este obligat: să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar; să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane; să respecte programul zilnic; condamnaților le este interzis: folosirea înjurăturilor care jignesc demnitatea condamnaților; aplicarea sau încercarea de aplicare de acte de violență asupra persoanelor condamnate, care potrivit art. 245 alin. (1) Cod de executare constituie abatere disciplinară foarte gravă, cu sancțiunea disciplinară prevăzută de art. 246 alin. (1) lit. e) Cod de executare – izolarea disciplinară pe un termen de 15 zile.

Se relevă că temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare în cauză au servit materialele și rapoartele angajaților Penitenciarului nr. 17 Rezina, precum și explicațiile condamnaților Noroc Oleg, Jardan Andrei, Calughin Cătălin și Turcu Gheorghe în care s-au menționat că la 18.09.2023 pe la orele 15:10, în celula nr. 52 între condamnații Noroc Oleg și Roșca Maxim a avut loc o altercație din motiv că Roșca Maxim a intenționat să-l agreseze fizic cu un cuțit pe Jardan Andrei, însă Noroc Oleg s-a implicat și la lovit pe Roșca Maxim cauzându-i ultimului leziuni corporale.

La 22.09.2023 condamnatul Roșca Maxim a depus o plângere în ordinea art. 248[1] alin. (1) Cod de executare privitor la dezacordul cu decizia de sancționare, iar la 27.10.2023 prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023 plângerea a fost admisă cu anularea decizii de sancționare, soluție cu care recurentul nu este de acord, considerând că vinovăția lui Roșca Maxim a fost integral confirmată prin explicațiile condamnaților Noroc Oleg, Jardan Andrei, Calughin Cătălin și Turcu Gheorghe, din conținutul căruia reiese că Roșca Maxim la 18.09.2023 intenționat la agresat fizic cu un cuțit pe Jardan Andrei, iar Noroc Oleg s-a implicat și la lovit pe Roșca Maxim cauzându-i leziuni corporale, fapt pentru care Noroc Oleg a fost sancționat disciplinar.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10.07.2024 a fost declinată competența de la examinarea cauzei respective, cu remiterea acesteia instanței competente – Curtea de Apel Bălți.

Conform fișei de repartizare aleatorie a dosarelor din 24.09.2024 cauza respectivă a fost repartizată judecătorului Oleg Moraru (raportor) în componența Gheorghe Scutelnic (președinte) și Viorel Pușcaș (judecător), iar la 24.01.025 cauza respectivă a fost redistribuită judecătorului Oxana Mironov (raportor) în componența Ion Talpa (președinte) și Ecaterina Arseni (judecător).

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina ca fiind fondat, casează încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023, rejudecă cauza cu pronunțarea unei noi hotărârii potrivit modului primei instanței, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi i-a una din următoarele soluţii: *rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâ*ri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului.

În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) p.18) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

În conformitate cu prevederile art. 248[1] Cod de executare, împotriva deciziei şefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin

intermediul administrației instituției penitenciare, poate face plângere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei. Plângerea împotriva deciziei privind aplicarea sancţiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art.471 alin.(3) şi art.473 din Codul de procedură penală. Plângerea depusă nu suspendă executarea sancţiunii disciplinare, cu excepţia izolării disciplinare.

La caz, Colegiul reține că conform pct. 89 al Statutului Executării Pedepsei de către condamnați, deținuții sunt obligați să respecte întocmai cerințele Codului de executare, statutului executării pedepsei de către condamnați şi altor acte normative ce reglementează detenția persoanei, să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar.

Potrivit art. 170 alin. (1) Codul de executare, condamnatul este obligat: a) să respecte prevederile legislației execuțional-penale după ce a luat cunoștință de ele, în modul prevăzut de prezentul cod; b) să respecte demnitatea celorlalți condamnați, a personalului instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, a altor persoane; c) să execute cerințele legale ale administrației instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, inclusiv să se prezinte la solicitarea administrației şi să dea explicații în chestiunile referitoare la executarea pedepsei.

În temeiul prevederilor art. 242^1 pct. 1) și 4) Cod de executare, condamnatul este obligat: să îndeplinească necondiționat cerințele legitime ale personalului penitenciar; să se abțină de la acțiuni sau activități care ar crea dificultăți la îndeplinirea obligațiilor de serviciu ale personalului penitenciar sau altor persoane; să respecte programul zilnic.

Potrivit art. 242^2 pct. 1) și 22) Cod de executare, este prevăzută răspundere disciplinară pentru folosirea înjurăturilor care jignesc demnitatea condamnaților; precum și pentru aplicarea sau încercarea de aplicare de acte de violență asupra persoanelor condamnate.

Conform art. 246 alin. (2) lit. e) Cod de executare *(în vigoare la data comiterii abaterii disciplinare),* conducerea instituţiei penitenciare poate dispune aplicarea, în modul şi în condiţiile prevăzute de prezentul cod, în funcţie de gravitatea încălcării, a următoarelor măsuri disciplinare: izolarea disciplinară pentru bărbatul condamnat – pe un termen de până la 15 zile.

Pe de altă parte, instanța de recurs precizează că, potrivit art. 245 alin. (1), (2) Cod de executare *(în vigoare la data comiterii abaterii disciplinare)*, constituie abateri disciplinare foarte grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 242^1 pct. 1)-4) şi art. 242^2 pct. 1)-20) din prezentul cod, determinarea cu intenţie a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 242^2 pct. 1)-20) din prezentul cod, precum şi încălcarea altor obligaţii şi interdicţii prevăzute ca abateri foarte grave în alte acte normative.

Constituie abateri disciplinare grave încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 242^1 pct. 5)-9) şi art. 242^2 pct. 21)-27) din prezentul cod, determinarea cu intenţie a altei persoane condamnate să săvârșească una dintre faptele prevăzute la art. 242^2 pct. 21)-27) din prezentul cod, precum şi încălcarea altor obligaţii şi interdicţii prevăzute ca abateri grave în alte acte normative.

Conform art. 247 alin. (2) al Codului de executare, sancțiunile disciplinare se aplică de către șeful penitenciarului.

Din materialele cauzei, Colegiul penal constată că prin decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina nr. 333 din 21.09.2023 lui Roșca Maxim i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți pentru faptul că la data de 18.09.2023, în jurul orelor 15.09, după declanșarea semnalului ”Alarma”, la deschiderea celulei cu nr. 52 unde se dețin condamnații Calughin Cătălin, Turcu Gheorghe, Noroc Oleg, Jardan Andei și Roșca Maxim, deținutul Roșca Maxim a fost depistat cu leziuni corporale în regiunea feței. La întrebările cine i le-a provocat, deținutul Noroc Oleg verbal și în formă scrisă a declarat că anume el i le-a provocat din motiv că Roșca Maxim a avut intenția să îl înjunghie cu un cuțit

pe condamnatul Jardan Andrei și din acest motiv s-a iscat o ceartă care a degenerat într-o altercație, condamnații indicând că nu găsesc limbă comună. Condamnații au fost dispersați, iar în rezultatul examinării medicale a condamnatului Roșca Maxim s-a stabilit că ultimul prezintă: grataj în regiunea umerilor, grataj în regiunea abdomenului, disecție în regiunea zigomatică a buzei superioare pe stânga, grataj în regiunea osului occipital. La deținutul Noroc Oleg, careva leziuni corporale nu s-a depistat.

Astfel, condamnatul Roșca Maxim, prin acțiunile sale, a încălcat prevederile art. 242^1 pct. 1) și 4) și art. 242^2 pct.1) și 22) al Codului de executare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023 a fost anulată decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023 sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți, din lipsa abaterii disciplinare.

Colegiul penal, lecturând încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, consideră a fi pripită soluția primei instanțe, în condițiile în care a fost lăsată fără o examinare amplă și sub toate aspectele întregul set probatoriu prezentat de către instituția penitenciară în susținerea încălcării regimului de detenție de Roșca Maxim, fapt pentru ce în ordine de recurs instanța ierarhic superioară ajunge la concluzia de a interveni totuși în cadrul actului de dispoziție recurat, ne fiind astfel tangibilă speței agravarea situației condamnatului Roșca Maxim în ordine de recurs în condițiile în care chestiunea examinată ține de executarea pedepsei și nu propriu-zis de o procedură generală în acest sens. Or, Colegiul penal conchide că, potrivit pct. 24) a deciziei Curți Constituționale nr. 6 din 05.03.2024, privind inadmisibilitate a sesizării nr.230g/2023 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolului 244 alin. (7) din Codul de executare, se reține, *recomandarea Comitetului de Miniştri referitoare la regulile penitenciare europene REC (2006)1 prevede că procedurile disciplinare vor constitui mecanisme de ultim resort şi doar comportamentul care constituie o ameninţare pentru ordine, siguranţă şi securitate poate fi definit ca abatere disciplinară (pct. 56-57). Recomandarea prevede că legislaţia naţională va stabili: acţiunile sau inacţiunile deţinuţilor care constituie abateri disciplinare; procedurile care trebuie urmate în domeniul disciplinar; tipul şi durata sancţiunilor care pot fi impuse; autoritatea competentă care poate impune sancţiuni şi instanţa la care deţinutul poate formula un recurs pentru a contesta sancţiunea aplicată.*

Cu privire la fondul cauzei, Colegiul penal constată *dincolo de orice dubiu* că fapta incriminată lui Roșca Maxim prin decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023 a fost integral dovedită prin încheierea cu privire la cercetarea abaterii disciplinare din 21.09.2023; rapoartele colaboratorilor penitenciarului Pistrui Serghei, Iurcu Andrei și David Alexandru din 18.09.2023; comunicarea directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal din 19.09.2023, adresată procurorului șef aș Procuraturii r-nului Rezina.

În acest sens, Colegiul penal reține alegațiile condamnatului Roșca Maxim cu privire la dezacordul cu sancțiunea disciplinară aplicată în privința sa sunt nefondate, or, din probele administrate rezultă că sancțiunea contestată a fost dispusă în conformitate cu prevederile Codului de executare și Statului de executare a pedepselor de către condamnați. Decizia, tipul sancțiunii aplicate și modul de executare a sancțiunii au fost aduse la cunoștință condamnatului.

În atare circumstanțe, Colegiul penal conchide că directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal în mod legal a recunoscut condamnatul Roșca Maxim vinovat de comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art. 242^1 pct. 1) și 4) și art. 242^2 pct.1) și 22) al Codului de executare, iar nerespectarea oricărei interdicții care îi revine persoanei condamnate la executarea pedepsei potrivit dispozițiilor prezentului Cod, ale Statutului executării pedepsei de către condamnați şi ale Regulamentului de ordine interioară a penitenciarului, după aducerea acestora

la cunoștință potrivit art. 209 Cod de executare, dacă este de natură să aducă atingere ordinii sau siguranței penitenciarului, atrage sancționarea disciplinară a acestuia, situație ce perfect a fost reținută deținutului Roșca Maxim**.**

Vis-a-vis de concluziile instanței inferioare privind lipsa probelor referitor la acțiunile pretins ilegale ale deținutului Roșca Maxim manifestate prin amenințarea lui Jardan Andrei cu un cuțit că îl v-a înjunghia, Colegiul penal le apreciază ca fiind pur subiective, or, la materialele cauzei au fost anexate probe pertinente, concludente și utile, care coroborează între ele, și cu titlu de *prima facie* confirmă existența unui conflict între deținuții celulei nr. 52, al blocului de regim nr. 2 al Penitenciarului nr. 17 Rezina, în rezultatul căruia deținutului Roșca Maxim i-au fost cauzate multiple leziunii corporale, fapt pentru care Noroc Oleg, a fost sancționat disciplinar prin decizia cu nr. 333 din 21.09.2023.

La fel, din investigațiile preliminare efectuate de către angajații Penitenciarului nr. 17 Rezina, s-a stabilit că conflictul respectiv a fost provocat de către condamnatul Roșca Maxim care a manifestat un comportament agresiv și violent, inclusiv cu folosirea unui cuțit față de condamnatul Jardan Andrei.

În optica dată, Colegiul penal constată caracterul declarativ al afirmației condamnatului Roșca Maxim, preluat de către instanța inferioară privind aprecierea critică a explicațiilor condamnaților Calughin Cătălin, Turcu Gheorghe, Noroc Oleg, Jardan Andei, fiind făcute cu scopul de a-l calomnia pe Roșca Maxim și a evita răspunderea disciplinară a condamnatului Noroc Oleg, pentru faptul aplicării loviturilor lui Roșca Maxim, or, acest fapt contravine deciziei directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal nr. 333 din 21.09.2023.

În lumina celor expuse, Colegiul penal apreciază că, versiunea condamnatului expusă instanței de judecată este una convențională şi neconvingătoare, iar decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023 sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți a fost emisă în cadrul legal şi că careva drepturi sau interese legitime ale ultimului nu au fost încălcate de către instituția care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare, din care motive instanța de recurs va admite recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal, cu casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023 şi emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de respinge a plângerii condamnatului Roșca Maxim ca fiind nefondată.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1), pct. (2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023 emise în privința lui Roșca Maxim se admite, cu casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 27 octombrie 2023, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri noi după cum urmează:

Plângerea condamnatului Roșca Maxim privind anularea sancțiunii disciplinare aplicate prin decizia directorului Penitenciarului nr.17 Rezina din 21.09.2023 sub formă de izolarea disciplinară pe o perioadă de 15 zile și nopți, se respinge ca fiind nefondată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul: **Ion Talpa**

Judecătorii: **Oxana Mironov**
Ecaterina Arseni